

Dlaczego brakuje opiekunów dla osób ubezwłasnowolnionych? RPO apeluje o podjęcie systemowych działań

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 18, kwiecień 2025 09:11

Piotr Majoch

Odśłony: 860

Rzecznik Praw Obywatelskich interweniuje w sprawie trudności sądów w znajdowaniu kandydatów na opiekunów osób prawnych ubezwłasnowolnionych całkowicie. Zwraca uwagę na niewystarczające regulacje dotyczące tego obszaru, odstręczając potencjalnych zainteresowanych.

Jak pokazuje praktyka, od kilku lat pogłębia się problem dostępności opiekunów prawnych wyznaczanych dla osób ubezwłasnowolnionych całkowicie. Problem uwidacznia się zwłaszcza w kontekście coraz większej ilości osób ubezwłasnowolnianych - na przestrzeni ostatnich 20 lat było ich niemal 150 tys. W związku z pozbawieniem takich osób wszelkiej zdolności do czynności prawnych zgodnie z dyspozycją art. 12 i 13 Kodeksu cywilnego, ustanawia się dla nich opiekę. Kto jednak może być opiekunem i ile ma wynosić jego wynagrodzenie? Brak jasności co do tych kwestii wydłuża toczące się postępowania i spowalnia działanie sądów opiekuńczych. Niejednokrotnie trzeba się liczyć z rocznym czy nawet dłuższym okresem oczekiwania na wyznaczenie opiekuna.

Aktualnie wynagrodzenie opiekuna osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie (jeśli pochodzi ze środków publicznych) nie może przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez nagród z zysku. Jeśli jednak nakład pracy opiekuna nie jest znaczny - wynagrodzenia nie otrzyma. W przypadku gdy opiekun będzie pracował za wynagrodzeniem, jego wysokość jest uzależniona także od majątku osoby, którą się opiekuje. Niepewność co do zakresu wsparcia w wykonywaniu obowiązków i należnej zapłaty, w kontekście niejednokrotnie trudnej, wymagającej wielu poświęceń pracy, zniechęca do podjęcia się opieki.

Z tych powodów Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił się do Ministra Sprawiedliwości o podjęcie niezwłocznych działań, które mogą zabezpieczyć interes osób ubezwłasnowolnionych całkowicie i lepiej uregulować status, jak i obowiązki tych, którym zostanie przeznaczone sprawowanie opieki nad nimi.

Źródło: [BIP BRPO](#)